

สรุปผลการประชุม

เรื่อง การประชุมรับฟังความคิดเห็น ต่อ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560

วันศุกร์ที่ 15 กรกฎาคม 2565 เวลา 13.30 – 16.00 น.

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โปรแกรม Zoom

จัดโดยสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย

1. หัวข้อการประชุม

เรื่อง “การประชุมรับฟังความคิดเห็น ต่อพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560

2. หลักการและวัตถุประสงค์ของการประชุม

ด้วยสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย (วปท.) ได้มีการศึกษากฎหมายพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยมีจุดประสงค์เพื่อทบทวนปัญหา อุปสรรคและข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามพรบ.การจัดซื้อจัดจ้างที่เกิดขึ้น และนำเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงต่อรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นหากสามารถปรับปรุงกฎระเบียบได้ตามข้อเสนอ เพื่อให้การศึกษามีความรอบคอบ วปท. จึงจัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ในสาขางานจ้างที่ปรึกษา งานออกแบบ และควบคุมงานก่อสร้าง

3. ผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน 138 คน ประกอบด้วย

1. คุณชวลิต	จันทร์รัตน์	นายกสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย
2. คุณเทิดศักดิ์	พ่วงจินดา	อุปนายกในประเทศ
3. คุณนิวัฒน์	ธัญปิตินันท์	อุปนายกต่างประเทศ
4. คุณสมพล	ลิมปวุฒิวรานนท์	เหรียญกฐิน
5. คุณบุญชู	เศษชัยชาญ	ประชาสัมพันธ์
6. คุณชวลิต	โล่ห์สีทอง	กรรมการนิติบุคคล
7. คุณสง่า	ลิมธงชัย	กรรมการนิติบุคคล
8. คุณอาทิตย์	เทิดสุวรรณ	กรรมการนิติบุคคล
9. ดร.ภิรมย์	แจ่มใส	กรรมการนิติบุคคล
10. คุณวชิรา	เอกสาตรา	กรรมการนิติบุคคล
11. คุณเวโรจน์	กัญญา	กรรมการ

12. คุณสุพจน์	โล่ห์วีชรินทร์	ที่ปรึกษา วปท.
13. คุณอัมพวรรณ	พุกคำ	กองการพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง
14. คุณศศิธร	แจ้สว่าง	สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
15. คุณเทียนสว่าง	ธรรมวณิช	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
16. คุณณัฐ	ศศิวิวัฒน์	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
17. คุณธิปไตย	แสลงวงศ์	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
18. คุณภูมิจิต	ศรีอุดมขจร	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	จำนวน 3 คน
2. การประปาส่วนภูมิภาค	จำนวน 1 คน
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	จำนวน 2 คน
4. สมาคมวิศวกรรรมสถานแห่งประเทศไทย	จำนวน 2 คน
5. สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	จำนวน 2 คน
6. สมาคมอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมไทย	จำนวน 1 คน
7. สภาเภสัชกรรม	จำนวน 1 คน
8. สมาชิกสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย	จำนวน 108 คน

4. เปิดการประชุมเวลา 13.30 น.

คุณชวลิต จันทรัตน์ นายกสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย (วปท.) ได้กล่าวเปิดประชุมรับฟังความคิดเห็น ต่อ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรม Zoom และกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ สมาคมวิชาชีพ สถาบันการศึกษา และสมาชิก วปท. ทุกท่าน

คุณนิวัฒน์ ธัญปิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศไทย วปท. ผู้ดำเนินรายการในการประชุมให้ความคิดเห็น พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

คุณเทิดศักดิ์ ฟ่วงจินดา อุปนายกในประเทศ วปท. ได้นำเสนอโครงสร้างและสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในอดีตที่ผ่านมา

คุณนิวัฒน์ ธัญปิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศ วปท. ได้แจ้งว่า ตัวอย่างปัญหาและอุปสรรคที่พบจากอดีตที่ผ่านมาเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้รับทราบและหาแนวทางในการแก้ไข ซึ่งสมาชิก วปท. มีบริษัทหลายขนาด ตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ หากกล่าวถึงการรับงานกับหน่วยงานราชการบริษัทขนาดใหญ่ก็จะมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมประมูลงานของภาครัฐทุกรูปแบบ อาทิเช่น งานศึกษาความเป็นไปได้ งานออกแบบงานควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งลักษณะงานก็จะมีหลากหลาย เช่น งานรถไฟฟ้า งานสนามบิน งานทาง และอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่ามีความใหญ่และซับซ้อนและมีติปัญหามากมาย ซึ่งการประชุมในวันนี้อยากให้ทุกท่านที่เข้าร่วมได้พูดถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไข ยกตัวอย่างปัญหาเช่น ถ้าผู้รับจ้างก่อสร้างทำงานล่าช้า ที่ปรึกษาจะไม่สามารถเบิกงวดเงินได้ ที่ปรึกษาจะสามารถเบิกเงินได้ตามความก้าวหน้าของผู้รับจ้างก่อสร้าง ซึ่งได้เคยวิเคราะห์หลักแนวคิดของราชการ คือ ได้จ้างที่ปรึกษามาเพื่อควบคุมงานก็ต้องการให้ที่ปรึกษาควบคุมงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด ดังนั้นงานราชการส่วนใหญ่ที่ล่าช้าแปลว่าที่ปรึกษาควบคุมงานได้ไม่ดีพอ จึงทำให้ราชการคิดว่าหากที่ปรึกษาไม่สามารถควบคุมงานให้เป็นไปตามแผนงานได้ควรที่จะต้องแบกรับผลกระทบนี้ไปด้วย ราชการจึงอาจจะมีแนวคิดแบบนี้เป็นตัวตั้งต้น ฉะนั้นในฐานะที่ปรึกษาควรที่จะอุทธรณ์ให้ราชการทราบว่า มติของการควบคุมงานโครงการต่างๆ โดยเฉพาะงานของภาครัฐที่ปรึกษามีความจำเป็นที่จะต้องดูในเรื่องของคุณภาพงานด้วย ฉะนั้นการที่ที่ปรึกษาตรวจดูคุณภาพงานที่ที่ปรึกษาไม่ได้เป็นผู้ทำด้วยตนเองนั้นจะต้องตรวจดูให้ตรงตามขอบเขตการดำเนินงาน แต่ถ้าหากผู้รับจ้างก่อสร้างทำงานออกมาได้ไม่ดีหรือไม่ตรงตามขอบเขตการดำเนินงานจะให้ที่ปรึกษาปล่อยผ่านเพื่อให้งานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ที่ปรึกษาก็ไม่สามารถทำได้ เพราะฉะนั้นการนำเอาการเบิกงวดเงินของที่ปรึกษามาผูกกับการส่งมอบงานของผู้รับจ้างก่อสร้างนั้นจึงไม่เหมาะสมกับนโยบายสำคัญนี้

5. สรุปประเด็นปัญหา จำนวน 6 ประเด็น ดังนี้

5.1 **ปัญหาประเด็นที่ 1** การนำเงินงวดของผู้ควบคุมงานไปผูกกับความก้าวหน้าของผลงานผู้รับจ้างก่อสร้าง

คุณเทิดศักดิ์ พ่วงจินดา อุปนายกในประเทศ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า มีบางโครงการมีการกำหนดการเบิกเงินของที่ปรึกษาตามเปอร์เซ็นต์ความก้าวหน้าผลงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง จากที่ดูในรายละเอียดช่วงที่มีการลงนามสัญญาจ้างเป็นช่วงคาบเกี่ยวกับการประกาศใช้ พรบ.จัดซื้อฯ ฉบับใหม่ ซึ่งโครงการนั้นได้ลงนามสัญญาและเริ่มงานก่อนที่ พรบ.จัดซื้อฯ ฉบับใหม่จะประกาศใช้เพียงไม่กี่วัน จึงถูกใช้สัญญาแบบเก่าและระบุถึงการจ่ายเงินที่ปรึกษาว่าจะจ่ายตามความก้าวหน้าของผลงานผู้รับจ้างก่อสร้าง และมีบางกรณีที่หน่วยงานจัดทำ TOR และใช้สัญญาจ้างจ่ายเงินที่ปรึกษาตามผลงานของผู้รับจ้างก่อสร้างซึ่งมีมาก่อนที่ พรบ.จัดซื้อฯ ฉบับใหม่จะประกาศใช้ เมื่อ พรบ.จัดซื้อฯ ฉบับเก่าถูกยกเลิกที่ปรึกษาจึงได้แจ้งไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการว่าจะต้องใช้สัญญาแบบใหม่เนื่องจ้างสัญญาแบบเก่าถูกยกเลิกไปตามมติ ครม. แล้วนั้น หน่วยงานเจ้าของโครงการได้มีการตอบ

กลับมาถึงที่ปรึกษาว่า จะให้ทางหน่วยงานยกเลิกโครงการนี้แล้วประมูลใหม่ หรือจะใช้สัญญาแบบเก่าตาม TOR ที่ปรึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องยินยอมใช้สัญญาแบบเก่า

คุณสุพจน์ โล้วชรินทร์ ที่ปรึกษา วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า การที่ผู้ว่าการจ่ายงวดเงินที่ปรึกษาไว้กับความก้าวหน้าของผลงานผู้รับจ้างก่อสร้างนั้น วปท. ได้เสนอเรื่องไปยัง ครม. จนกระทั่ง ครม. มีมติยกเลิกการการที่ผู้ว่าการจ่ายงวดเงินที่ปรึกษาไว้กับความก้าวหน้าของผลงานผู้รับจ้างก่อสร้างแล้ว และที่ปรึกษามีหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ว่าจ้างเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้แก่ผู้ว่าจ้างหากที่ปรึกษาจะมองข้ามในเรื่องของคุณภาพงานก็ไม่สามารถทำได้ เพราะฉะนั้นเมื่อ ครม. มี มติยกเลิกไปแล้วแต่การปฏิบัติก็ยังมีอยู่ แต่ประเด็นที่เป็นปัญหาอย่างมากกับที่ปรึกษาตอนนี้คือ เมื่อหมดสัญญาจ้างแล้วที่ปรึกษายังไม่ได้รับค่าจ้างมีบางหน่วยงานที่ใช้สัญญาจ้างมาบังคับให้ที่ปรึกษาต้องจบพร้อมผู้รับจ้างก่อสร้าง แต่หากเป็นสัญญาแบบใหม่เมื่อหมดสัญญาแล้วแต่ยังดำเนินงานไม่แล้วเสร็จในส่วนนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้รับจ้างก่อสร้างหรือที่ปรึกษาจะไม่ได้นำมาผูกกันแบบสัญญาเก่า สรุปประเด็นนี้มี 2 ส่วน ส่วนแรก คือ ครม. มีมติยกเลิกสัญญาแบบเก่าแล้ว ส่วนที่สอง คือ ในทางปฏิบัติก็ยังคงมีการกระทำสัญญาแบบเก่าอยู่

5.2 ปัญหาประเด็นที่ 2 ราคากลางงานก่อสร้างและราคากลางจ้างที่ปรึกษาดำเนินไป

คุณนิวัฒน์ ธีรพัฒน์ ธีรพัฒน์ อุปนายกต่างประเทศ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นปัญหานี้ว่า เมื่อราคางานก่อสร้างต่ำเกินไปสิ่งที่ที่ปรึกษาจะต้องเจอคือ ผู้รับจ้างก่อสร้างที่มาเสนอราคาแล้วได้งานมักจะเป็นเจ้าที่คาดหวังคุณภาพค่อนข้างยากเพราะว่าตัดราคาเพื่อให้ได้งานซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องพบเจอในหลายโครงการ และมีการพูดถึงประเด็นการตั้งราคากลางที่ที่ปรึกษาทำให้กับหน่วยงานภาครัฐว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งที่ปรึกษามีการหารือในวงสมาคมวิชาชีพว่า หลายครั้งตัวเลขที่ตั้งราคากลางแม้ว่าบริษัทที่ปรึกษามีส่วนเข้าไปมีส่วนร่วมต่างๆ แต่เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมแบบกึ่งโดนชี้นำ

คุณไพบุลย์ โชคไพโรสิน สมาชิก วปท. บริษัท AEC ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า เคยได้มีการหารือกับเจ้าของโครงการว่าการตั้งราคากลางจ้างที่ปรึกษาแบบนี้ต่ำเกินไป หน่วยงานเจ้าของโครงการได้งบประมาณน้อยจึงได้ลดประสบการณ์บุคคลากรเพื่อให้ราคาต่ำลง ซึ่งในความเป็นจริงนั้นไม่สามารถทำได้ จึงได้ขอหน่วยงานเจ้าของโครงการว่าปรับราคาขึ้นได้หรือไม่ แต่ทางหน่วยงานเจ้าของโครงการแจ้งว่าหากราคาต่ำจริง บริษัทที่ปรึกษาก็ไม่ต้องยื่นข้อเสนอ เพราะที่ปรึกษาแจ้งว่าราคากลางต่ำแต่ก็ยังมีบริษัทที่ปรึกษายื่นข้อเสนอแล้วจะใช้อะไรเป็นตัวชี้วัดว่าราคากลางต่ำไปจริง

คุณสง่า ลิ้มธงชัย กรรมการ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า ปัญหาราคากลางจ้างที่ปรึกษาดำเนินไปมีการเจรจาต่อรองกับหน่วยงานเจ้าของโครงการแต่ก็ไม่เป็นผล ในอนาคตกลุ่มบริษัทที่ปรึกษาก็ควรที่จะรักษา

มาตรฐานให้สูงขึ้นเพื่อที่จะผลักดันมาตรฐานการตั้งราคากลางให้กับหน่วยงานเจ้าของโครงการให้ไปในทิศทางเดียวกัน

คุณนิวัฒน์ ธัญปิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศ วปท. ได้กล่าวในประเด็นนี้ การที่ภาครัฐมองว่าได้ราคาถูกมันคือรัฐได้ประโยชน์โดยที่มองมิติเดียว ซึ่งไม่ใช่หลักการทำธุรกิจแบบมีธรรมาภิบาล

คุณเทิดศักดิ์ พ่วงจินดา อุปนายกในประเทศ วปท. ได้กล่าวให้ความเห็นประเด็นนี้ว่า กรณีที่เจอการจ้างที่ปรึกษาราคาต่ำเกินไปที่ปรึกษามีทางเลือกไม่มาก คือ ไม่ประมูลงานนั้น หรือได้รับการคัดเลือกงานนั้นแต่ไม่ปรับลดราคา ซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการก็อาจจะแย้งกลับมาว่าหากไม่ปรับลดราคาก็จะเรียกผู้ได้รับคัดเลือกรายที่ 2 มาแทน ซึ่งบางหน่วยงานตั้งราคากลางค่อนข้างต่ำ เช่น ตำแหน่งผู้จัดการโครงการ ค่าจ้าง 7-8 หมื่นบาท หน่วยงานเจ้าของโครงการจะใช้วิธีปลดคุณสมบัติผู้จัดการโครงการให้ต่ำลง เช่น จบปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงาน 10 ปี แต่ในความเป็นจริงไม่สามารถนำมาใส่ในตำแหน่งนี้ได้ และที่ปรึกษาก็ไม่ทราบว่าสามารถจะไปร้องเรียนกับหน่วยงานไหนได้ว่า การตั้งคุณสมบัติไม่เป็นไปตามมติ ครม. ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีลักษณะแบบนี้หลายโครงการวิธีการแก้ปัญหาคือการไม่ยื่นข้อเสนอประมูลงาน

คุณเรืองวิทย์ โชติวิทยธานินทร์ สมาชิก วปท. ได้กล่าวว่า ข้อเสนอราคาใน พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ ในระเบียบกระทรวงการคลัง พัสดูใดที่ไม่สามารถซื้อได้ตามราคากลางที่กำหนดไว้ หน่วยงานรัฐสามารถที่จะจัดซื้อจัดจ้างได้เกินถึง 10 เปอร์เซ็นต์ หากมองว่า 10 เปอร์เซ็นต์ยังไม่เพียงพอสามารถเสนอเพื่อที่จะขอแก้ไขระเบียบได้ และการจัดซื้อจัดจ้างมีผู้สังเกตการณ์ทุกขั้นตอนในการจัดทำเอกสารประกวดราคา

คุณนิวัฒน์ ธัญปิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศ วปท. ได้กล่าวว่า เมื่อไหร่ที่ที่ปรึกษาบริษัทหนึ่งสามารถควบคุมงาน ผู้รับจ้างก่อสร้างราคาถูกและให้งานออกมาดี บริษัทที่ปรึกษานั้นควรจะได้รับค่าจ้างที่ปรึกษาสูงขึ้นด้วย เพราะหมายความว่าบริษัทที่ปรึกษานั้นมีทักษะในการบริหารที่ผู้รับจ้างก่อสร้างทั่วไปสามารถทำงานให้ออกมาดีมาก แต่หลักคิดในประเทศไทยนั้น หากราคาก่อสร้างผู้รับจ้างก่อสร้างต่ำ ค่าจ้างที่ปรึกษาก็จะต่ำด้วย

คุณอัมพวรรณ พุกคำ ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง ได้กล่าวให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ ว่า เมื่อกล่าวถึงราคากลางจะมีอยู่ 2 ราคากลาง คือ ราคากลางก่อสร้าง และ ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา ตามมติ ครม. จากที่คุณเรืองวิทย์ สมาชิก วปท. ได้กล่าวถึงการจัดจ้างเกินราคากลาง 10 เปอร์เซ็นต์ได้นั้น ในการปฏิบัติจะไม่เป็นจริง เพราะหน่วยงานภาครัฐที่ใช้ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ ของกรมบัญชีกลางจะต้องมีการคิดคำนวณราคากลางการก่อสร้างภายใต้มาตรา 4 อนุมาตรา 1 ราคากลางการก่อสร้าง ตามที่คณะกรรมการราคากำหนด ซึ่งจะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์วิธีการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งจะมีความเหมาะสมหรือไม่มันจะต้องไปว่ากันอีกครั้งในส่วนหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางการก่อสร้าง แต่ถ้าที่สุดหน่วยงานของรัฐกำหนดราคาขึ้นมาได้ตาม

หลักเกณฑ์ของราคากลางงานก่อสร้างตาม พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา 4 อนุมาตรา 1 กฎหมายเปิดว่า
งบประมาณเป็นหลัก แต่หากผู้ปฏิบัติจะอิงงานก่อสร้างจากราคากลางเสมอ เวลาที่จัดซื้อจัดจ้างมาแล้วได้ผู้ชนะ
การคัดเลือกมาแล้วด้วยราคาที่ไม่เกินวงเงินงบประมาณ แต่หากราคาสูงกว่าวงเงินงบประมาณจะมีการต่อรองราคา
ซึ่งภาครัฐไม่ให้สูงเกินกว่า 10 เปอร์เซ็นต์

คุณสุพจน์ โสวัชรินทร์ ที่ปรึกษา วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นราคากลางว่า อัตราค่าจ้างที่ปรึกษาที่
ประกาศในมติ ครม. ราคาควบคุมงานประเภทที่ทำงานเต็มเวลาอัตราค่าจ้างจะสูงกว่าราคาจ้างที่ปรึกษา การให้
ความสำคัญกับที่ปรึกษาซึ่งเป็นอาชีพต้นน้ำนั้นภาครัฐให้ความสำคัญน้อยมาก

คุณอภิวัช สมาชิก วปท. กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า ราคากลางค่าจ้างที่ปรึกษาไม่ได้มีการปรับขึ้นมานาน
แล้ว สมมติว่าค่าจ้างของผู้เชี่ยวชาญ เดือนละ 120,000 บาท ประสบการณ์ 20 ปี จะต้องย้อนกลับมาถามที่ปรึกษา
ว่าเงินค่าจ้างเท่านี้ ประสบการณ์เท่านี้ จะสามารถจ้างใครได้ และที่ปรึกษาจะได้กำไรมาจากไหนและจะมีผล
ตามมาว่าบริษัทที่ปรึกษาสามารถจะอยู่ได้หรือไม่ ในอนาคตยังจะมีวิศวกรเข้ามาทำงานในส่วนนี้เพิ่มขึ้นหรือไม่ ซึ่ง
ผลกระทบเป็นวงกว้าง ในขณะที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้รับผลกระทบน้อยกว่า

คุณนิวัฒน์ ธัญปิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศ วปท. ได้กล่าว ราคาที่ที่ปรึกษาได้รับนั้นไม่เอื้อให้
เกิดกำลังใจ หรือโบนัสกับพนักงาน และขออนุญาตเปรียบเทียบหากที่ปรึกษาไปทำงานให้ภาคเอกชนสิ้นปีมีโบนัส
ให้พนักงานได้ถึง 8-10 เดือน ซึ่งในปัจจุบันมีบริษัทที่ปรึกษารายไหนบ้างที่สามารถให้โบนัสพนักงานได้ขนาดนั้น
บ้าง ในวงการที่ปรึกษาจะต้องมีมาตรฐานบางอย่างที่สามารถสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นได้

5.3 ปัญหาประเด็นที่ 3 มหาวิทยาลัยประมาณงานแข่งกับบริษัทที่ปรึกษา ทั้งที่ไม่ได้จดทะเบียนผู้ประกอบการ
วิชาชีพที่ปรึกษา

คุณไกร ตั้งสง่า กล่าวถึงประเด็นนี้ ในช่วงที่ผ่านมาสภาสถาปนิกมีการจัดสัมมนาพระราชบัญญัติ
สถาปนิกฉบับใหม่เข้ามา จึงมีโอกาสได้เป็นตัวแทนของวิศวกรช่วยจัดทำร่างพระราชบัญญัติ และมีประเด็นกับ
คณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติว่ามีสถาบันการศึกษาประมาณงานแข่งกับบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งบทสรุปคือ
สถาบันการศึกษาไม่สามารถประมาณงานแข่งกับที่ปรึกษาได้และผิดกฎหมาย ซึ่งกรมบัญชีกลางควรแจ้งหน่วยงานของ
รัฐให้ทราบถึงการจ้างสถาบันการศึกษาว่าไม่สามารถทำได้ และกระทรวงศึกษาควรที่จะบอกกับมหาวิทยาลัยว่าไม่
สามารถประมาณงานเป็นที่ปรึกษาได้เพราะเข้าข่ายผิดกฎหมาย

คุณอัปวรรณ พุกคำ ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า จากที่คุณสง่าฯ กล่าวว่า
จะต้องมีบุคคลหรือหน่วยงานทำหน้าที่เป็นผู้บอกกล่าวหรือทำเรื่องไปยังมหาวิทยาลัยหรือกรมบัญชีกลางนั้น ทาง
กรมบัญชีกลางมีความยินดีที่จะดำเนินงานร่วมกับทุกฝ่าย ส่วนประเด็นถัดมาทำไมหน่วยงานรัฐถึงอยากจ้าง

มหาวิทยาลัย โดยความเห็นส่วนตัวคิดว่ามีช่องทางที่จะจ้างมหาวิทยาลัยของรัฐได้ง่ายและถูกต้องตามกฎหมาย เช่น หน่วยงานของภาครัฐต้องการจ้างมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นที่ปรึกษาภายใต้กฎกระทรวง แต่การจ้างนี้เป็นแค่ตัวเลือกหนึ่งในหลายๆ วิธี

คุณเทียนสว่าง ธรรมวณิช ผู้แทน TDRi ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า ในงานวิจัยของ TDRi ไม่ได้ทำในประเด็นนี้ TDRi เป็นที่ปรึกษาวิชาการเพราะฉะนั้นอาจจะแตกต่างกัน จากงานจ้างออกแบบก่อสร้าง เพราะงานที่ปรึกษาวิชาการอาจารย์มหาวิทยาลัยสามารถเข้ามาร่วมแข่งขันได้ แต่จากที่เคยศึกษามาจะเป็นการศึกษาอย่างเป็นธรรมมากกว่า จะมี TOR บางหน่วยงานที่จะให้แต้มต่อสำหรับสถาบันการศึกษาของรัฐ ซึ่งในประเด็นนี้ก็อยากให้มีการแก้ไขว่าทำไมถึงมีแต้มต่อให้กับสถาบันการศึกษาของรัฐ

คุณไกร ตั้งสง่า กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า คำว่า ที่ปรึกษา คณะกรรมการวินิจฉัยกรมบัญชีกลางได้กล่าวไว้ว่า มหาวิทยาลัยจะเป็นที่ปรึกษาทางด้านใดก็ได้ ยกเว้น วิศวกรรมควบคุมและสถาปัตยกรรมควบคุม เพราะจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

คุณเรืองวิทย์ โชติวิทยธานินทร์ สมาชิก วปท. ได้กล่าวถึงข้อระเบียบข้อหนึ่งว่า อาจจะเอื้อให้กับมหาวิทยาลัยสามารถเข้ามาดำเนินงานตรงนี้ได้ ซึ่งข้อความนั้นกล่าวว่า ข้อระเบียบ 132 หน่วยงานของรัฐแห่งใดที่ประสงค์จะจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างให้กับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและรายละเอียดการดำเนินการจ้างเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อขอความเห็นชอบ ซึ่งระเบียบนี้อ่านแล้วมีเข้าใจที่ไม่ชัดเจนว่าจะใช้ระเบียบข้อนี้เอื้อให้กับสถาบันการศึกษาหรือไม่

คุณอัมพวรรณ พุกคำ ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง ได้แจ้งว่า จากระเบียบที่คุณเรืองวิทย์ฯ ได้กล่าวมานั้นเป็นเรื่องของ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ ซึ่งเป็นการรวมการจัดซื้อหรือรวมจ้างจัดจ้างไม่ว่าจะเป็นารรวมจ้างก่อสร้างหรือการรวมจ้างที่ปรึกษา แต่ยังคงติดที่การรวมจ้างออกแบบหรือรวมจ้างคุมงานว่าสามารถที่จะทำได้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น หน่วยงานรัฐ 2 หน่วยงาน หากคนคุมงานและคนออกแบบคนเดียวกัน ในสัญญาเดียวกันซึ่งระเบียบข้อ 132 ที่กล่าวมานั้นจะมีความหมายคล้ายคลึงแบบนี้

คุณสุพจน์ โล่ห์วัชรินทร์ ที่ปรึกษา วปท. ได้กล่าวถึง คำว่าที่ปรึกษา ที่มีการสำรวจล่าสุดมีไม่ต่ำกว่า 10 สาขา เพราะฉะนั้นที่คุณไกร ตั้งสง่า ที่ได้กล่าวถึงเฉพาะ 2 สาขาเท่านั้น คือ วิศวกร และ สถาปนิก ที่มีสภาวิชาชีพควบคุม นอกนั้นเป็นสิทธิ์ของสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ สามารถทำได้

คุณอภิวิช สมาชิก วปท. กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า โดยความเห็นส่วนตัวแล้วไม่เห็นด้วยกับการที่อาจารย์มหาวิทยาลัยมาทำงาน และมีส่วนในการควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งไม่เหมาะสม เพราะหน้าที่ของอาจารย์ควรที่จะสอนหนังสือค้นคว้าและวิจัย แต่อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความยุติธรรมกับทั้ง 2 ฝ่าย

คุณณัฐวุฒิ กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า เมื่อกล่าวถึงอาจารย์มหาวิทยาลัยจะเป็นการกล่าวถึง 2 พรบ. คือ พรบ.วิศวกร และ พรบ.มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทุกแห่งไม่มี พรบ. โหนดที่อนุญาตให้มหาวิทยาลัยสามารถไปเป็นที่ปรึกษาได้เลย ซึ่ง พรบ. จะบอกแม้กระทั่งว่าข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องอุทิศเวลาทำงานให้กับมหาวิทยาลัย อาทิตย์ละ 35 ชม. ซึ่งเวลาไม่เพียงพอที่จะสามารถไปเป็นผู้ควบคุมงานได้ และ พรบ. มหาวิทยาลัยยังกล่าวไว้ว่า มหาวิทยาลัยมีหน้าที่สอนศึกษาและวิจัยในด้านวิชาการเท่านั้น

5.4 ปัญหาประเด็นที่ 4 ข้อกำหนดและขอบเขตงาน (TOR)

คุณนิวัฒน์ ธัญปิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศ สมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย (วปท.) กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า TOR เป็นหลักสำคัญของการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษา หาก TOR ไม่เหมาะสมก็จะทำให้เกิดปัญหาที่แฝงอยู่ เช่น TOR แบบเก่าๆ ซึ่ง TOR ก็จะแบ่งเป็นส่วนของที่ปรึกษาและส่วนของผู้รับจ้างก่อสร้าง ซึ่งบาง TOR ส่วนของผู้รับจ้างก่อสร้างก็จะมีผลกระทบกับส่วนของที่ปรึกษาด้วย

อ.นิลสุวรรณ สิลารัศมี นายกสภาเภสัชกรรม ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า หากมองเฉพาะวิศวกรอย่างเดียวก็มีเหตุและผลที่เข้าใจได้แต่จะอ้างถึง พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ อย่างเดียวคงไม่ถูกต้องจะต้องทำเข้าใจกับกฎระเบียบที่ตามมาด้วย และอีกปัญหาหนึ่ง คือ TOR หากไม่เห็นด้วยกับ TOR สามารถคัดค้านได้แต่จะใช้เวลานานทำให้เสียเวลา

ดร.ภิรมย์ แจ่มใส กรรมการ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า ผู้สังเกตการณ์หรือ IO ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการร่าง TOR หากไม่เห็นชอบทำไมถึงไม่คัดค้าน เพราะการที่เข้าไปมีส่วนร่วมนั้น TOR และงบประมาณได้ถูกเสนอ ครม. อนุมัติไปแล้ว หากจะคัดค้านต้องนำเข้า ครม. อีกรอบ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานมากและยังไม่มีค่านั่นว่าจะผ่านมติ ครม.เห็นชอบหรือไม่ ซึ่งในฐานะผู้สังเกตการณ์ก็อยากให้โครงการมีความต่อเนื่องไป

อ.นิลสุวรรณ สิลารัศมี นายกสภาเภสัชกรรม ได้กล่าวชี้แจง ผู้สังเกตการณ์หรือ IO ว่าในแต่ละโครงการจะคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้และมุมมองต่างๆ เพราะฉะนั้นบุคลากรที่มีความรู้ด้านวิศวกรเข้าไปบุคลากรท่านจะเป็นที่พึงให้เรา แต่ IO ที่เข้าไปทำงานนั้นไม่ได้มีหน้าที่เข้ามาคัดค้านในการทำงาน ซึ่งหากมีตัวเลขหรือข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง IO จะต้องถามไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความไม่โปร่งใส

5.5 ปัญหาประเด็นที่ 5 สัญญาจ้าง

คุณนิวัฒน์ ธัญปิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศ วปท. ได้กล่าวประเด็นสัญญาที่รัฐร่างขึ้นมานั้นจะเอื้อประโยชน์ในกับรัฐในมุมหนึ่ง แต่ในความเป็นจริงมีมุมที่เสียประโยชน์อยู่ด้วย เช่น ถ้าหากรัฐจัดทำ TOR ให้

เคร่งครัดเมื่อผู้รับจ้างก่อสร้างที่มาประมูลงานก็ต้องดำเนินงานตาม TOR นั้นอย่างเคร่งครัด แต่ในความเป็นจริง การทำงานก่อสร้างนั้นจะต้องทำทั้ง 3 สิ่งนี้ไปด้วยกันอย่างลงตัว คือ ดี เร็ว ถูก เพราะฉะนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีความเข้าใจ 3 สิ่งนี้ ในการร่าง TOR

คุณชวลิต โสหัสทอง กรรมการ วปท. ได้กล่าวว่า ปัจจุบันเกือบทุกโครงการในงานควบคุมการก่อสร้างโดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่จะมีปัญหาอุปสรรคอยู่มากโดยเฉพาะโครงการรถไฟฟ้าที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะสิ่งมีผลต่อกระทบต่อประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงและยังมีผลกระทบต่อสาธารณสุขของหน่วยงานต่างๆ เช่น การไฟฟ้า การประปา ซึ่งส่งผลให้โครงการล่าช้าและต้องทำให้มีการขยายเวลาของสัญญา เมื่อมีการขยายเวลาสัญญาของผู้รับจ้างก่อสร้างนั้น ในส่วนของผู้ควบคุมงานไม่ได้รับค่าจ้างเพิ่มเติมในส่วนนี้ ซึ่งหากการขยายเวลาก่อสร้างโดยไม่ได้เป็นความผิดของผู้ควบคุมงานแล้ว ผู้ควบคุมงานควรที่จะได้รับค่าจ้างเพิ่มเติมในส่วนนี้ด้วย ซึ่งภาครัฐก็ไม่ได้มีงบประมาณในส่วนนี้จึงทำให้เกิดปัญหาการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมซึ่งประเด็นนี้ทำให้เป็นปัญหากับผู้ควบคุมงานเกือบทุกโครงการ

คุณเทิดศักดิ์ พ่วงจินดา อุปนายกในประเทศ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า ปัญหางบประมาณบางหน่วยงานก็ไม่สามารถจัดหางบประมาณเพิ่มขึ้นมาได้ หรือบางหน่วยงานก็ไม่อยากหางบประมาณเพิ่ม ในช่วงที่มีการขยายระยะเวลาการก่อสร้าง และการตีความหรือการนำเอาวิธีการจ้างที่ผิดไปใช้ เช่น งานเป็นงานควบคุมการก่อสร้างแต่ใช้วิธีการจ้างเป็นจ้างที่ปรึกษาผลคือ สัญญาที่แนบมากับ TOR จะเป็นการจ้างที่ปรึกษา ซึ่งในสัญญาจ้างที่ปรึกษาไม่ได้มีการเขียนถึงค่าใช้จ่ายและงบประมาณในการขยายระยะเวลาการก่อสร้าง เพราะถ้าเป็นสัญญาจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างในปัจจุบันจะเขียนค่าใช้จ่ายและงบประมาณเพิ่มเติมไว้ ซึ่งมีผลกระทบต่อบริษัทที่ปรึกษาเป็นอย่างมาก

คุณชวลิต โสหัสทอง กรรมการ วปท. ได้กล่าวว่า TOR ที่ออกมาในปัจจุบันจะมีราคากลางควบคุมมาด้วย ซึ่งในราคากลางจะมีการกำหนดบุคลากรหลัก คุณสมบัติต่างๆ ซึ่งการตั้งงบประมาณของภาครัฐเป็นการตั้งงบประมาณที่ต่ำ โดยลดคุณสมบัติของบุคลากรหลักใน TOR ลงมา แต่หลักเกณฑ์การให้คะแนนไม่สอดคล้องกับคุณสมบัติใน TOR โดยคนได้คะแนนเต็มจะต้องมีคุณสมบัติสูงกว่าที่ระบุใน TOR เพราะฉะนั้นการเสนอบุคลากรหลักต้องใช้คุณสมบัติที่สูง ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของที่ปรึกษาสูงขึ้น ในขณะที่งบประมาณที่ตั้งไว้ต่ำไม่สอดคล้องกัน เพราะฉะนั้นรัฐควรตั้งคุณสมบัติของตำแหน่งนั้นๆ ให้สามารถทำงานได้จริง และกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนให้สอดคล้องกัน

พลเรือตรีสันติ พรหมสุนทร สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กล่าวประเด็น TOR ว่าเป็นปัจจัยหลักสำคัญของงาน หากเขียน TOR ที่ดีก็จะทำให้งานมีคุณภาพยิ่งขึ้น ความเป็นไปได้หรือไม่ในการ

ร่าง TOR ว่าจะสามารถเชิญผู้มีความรู้ทางด้านวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในการร่าง TOR ซึ่งจะทำให้มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

คุณสง่า ลิ้มธชชัย กรรมการ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็น TOR ว่าเป็นปัญหาสำหรับในทุกประเด็นปัญหาที่หารือกันในวันนี้ ซึ่ง TOR มีหัวข้อหลักๆอยู่ 4 หัวข้อ คือ 1.คุณสมบัติของที่ปรึกษา 2.ขอบเขตการศึกษา/ขอบเขตงาน 3.อัตราค่าจ้าง/การจ่ายเงินที่ปรึกษา 4.บุคลากร เพราะฉะนั้นรายละเอียดของอัตราค่าจ้างใน TOR อาจจะต้องระบุว่าไม่มีประมาณเท่าไรแต่ปัญหาที่พบในปัจจุบันคือราคากลางต่ำไป ฉะนั้นการจัดทำ TOR ของหน่วยงานราชการต้องมีรูปแบบไปในทิศทางเดียวกันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพราะปัจจุบันแต่ละหน่วยงาน TOR ไม่มีความเหมือนกัน รวมไปถึง TOR ต้องระบุร่างสัญญามาตรฐานที่จะใช้สำหรับการจ้างที่ปรึกษา

คุณเรืองวิทย์ โชติวิทยธาณิชกร สมาชิก วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ ในข้อระเบียบคณะกรรมการดำเนินการจ้างถูกแต่งตั้งจากราชการของรัฐ ตามข้อระเบียบกล่าวไว้ว่า หากมีความจำเป็นที่จะนำข้าราชการเข้ามาเป็นคณะกรรมการให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนมาเป็นกรรมการดำเนินการจ้างได้ ฉะนั้นทาง วปท. ควรทำบัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความเหมาะสมให้กับกรมบัญชีกลาง หากมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจ้างสามารถที่จะนำบุคคลเหล่านี้มาเป็นคณะกรรมการได้

5.6 ปัญหาประเด็นที่ 6 งานซับซ้อนกับงานซับซ้อนมาก

คุณนิวัฒน์ รัถพิตินันท์ อุปนายกต่างประเทศ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นงานซับซ้อนกับงานซับซ้อนมากปัจจุบันยังมีความไม่ชัดเจนและยังมีความไม่เหมาะสมในบางประเด็นอยากจะทำให้ทุกท่านหารือในประเด็นนี้ก่อนปิดการประชุมในวันนี้

คุณเทิดศักดิ์ พ่วงจินดา อุปนายกในประเทศ วปท. ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า มีประกาศจากคณะกรรมการนโยบายจัดตั้งจ้างฯ ออกมาเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2564 ว่างานประเภทไหนเป็นงานซับซ้อนและงานซับซ้อนมากแต่ยังมีความไม่ชัดเจน เช่น งานซับซ้อนมาก หมายถึง งานจ้างที่ปรึกษาที่เป็นโครงการลักษณะพิเศษจำเป็นต้องมีที่ปรึกษาบุคลากรของวิชาชีพ เช่น สถาปนิก วิศวกร และที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษ ใช้ทักษะสูงเฉพาะด้าน เช่น คณิตศาสตร์ประกันภัย ด้านนิวเคลียร์ หรือโครงการขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ใช้สอยหลายประเภท หรือมีระบบพิเศษต่างๆ เช่น งานจ้างที่ปรึกษาโครงการก่อสร้างสนามบิน หรือจัดตั้งมหาวิทยาลัย อาคารวิจัยต่างๆ หรือสถานีวิจัย หรือโครงการสร้างสถานีย่อยใต้ดิน เป็นต้น แต่ปัญหาหลักที่พบจากลักษณะการจ้างที่ปรึกษาถ้าเป็นงานซับซ้อนวิธีการจะใช้คะแนนทางด้านเทคนิค**บวก**ราคา และประเมินว่าบริษัทไหนได้คะแนนสูงสุดจะเป็นผู้ได้รับคัดเลือก ส่วนงานจ้างที่ปรึกษาซับซ้อนมากเป็นงานจ้างที่ใช้เทคนิคเฉพาะและมีความพิเศษของที่ปรึกษาที่ยังขาดแคลน เช่น โครงการรถไฟฟ้า โครงการมอเตอร์เวย์ ที่ระบบค่าผ่านทาง ควรจะจัดอยู่ในงานที่มี

ความซับซ้อนมาก แต่บางครั้งงานประเภทเหล่านี้ถูกยกไปเป็นงานซับซ้อน ซึ่งมีผลทำให้การประกวดราคาต้องนำเอาคุณภาพ**บวกราคา** ซึ่งมีความเข้าใจผิดเป็นอย่างมาก และอาจจะมีการนำเรียนเรื่องนี้ไปยังกรมบัญชีกลางเพื่อทำเรื่องนี้ให้ชัดเจนโดยการแก้ไขประกาศของคณะกรรมการนโยบายฯ ฉบับนี้

คุณจรัลรงค์ สมพฤกษ์ สมาชิก วปท. ได้กล่าวว่า ได้มีการเสนอ**ต่อ**ที่ประชุมคณะกรรมการร่าง พรบ.สถาปนิก แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ TOR กฎหมาย ปัจจุบันไม่ว่าจะหน่วยงานใดการที่สถาบันการศึกษามาดำเนินการทางด้านงานวิชาชีพประเด็นหลัก คือ จะใช้ความเห็นกฤษฎีกามาเป็นแนวทางปฏิบัติ และซับซ้อนในเรื่องของการกำหนด TOR ควรที่จะระบุวัตถุประสงค์ของการจ้างให้ชัดเจน ซึ่งปัจจุบันหลายหน่วยงานยังไม่มี ความเข้าใจในการบังคับใช้ ข้อเสนอแนะคือ ต้องให้หน่วยงานเข้าใจความหมายของคำว่า งานบริการ จ้างที่ปรึกษา งานจ้างออกแบบให้ชัดเจน

คุณอัมพวรรณ พุกคำ ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง ได้กล่าวสรุปถึงประเด็นที่ได้หารือในวันนี้กับ วปท. ว่ากรมบัญชีกลางจะรวบรวมประเด็นที่หน้าสนใจเกี่ยวกับ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ รวมไปถึงวิธีการแก้ไขที่อยากให้เป็น คืออะไรและผลของการศึกษาจะได้นำข้อมูลมาประกอบว่าทำไมถึงอยากให้เป็นไปในทิศทางนั้น และสามารถส่งเพิ่มเติมเข้ามาได้เพื่อจะนำเข้าสู่การพิจารณา และการบังคับใช้กฎหมายจัดซื้อจัดจ้าง รวมไปถึงอะไรที่ยังมีความไม่ชัดเจนในข้อกำหนดต่างๆ ทางกรมบัญชีกลางมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

คุณเทียนสว่าง ธรรมวานิช ผู้แทน TDRI ได้กล่าวสรุปถึงประเด็นที่ได้หารือว่า ปัจจุบัน TDRI มีการทำวิจัยของผู้ก่อสร้างการที่เข้าร่วมประชุมในวันนี้ทำให้ทราบว่าส่วนของผู้ก่อสร้างและส่วนของที่ปรึกษามีประเด็นปัญหาที่คล้ายๆ กัน เช่น TOR และ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ เป็นกฎหมายที่ใช้คุมทั้งหมดแต่ในความเป็นจริงมีรายละเอียดที่มากกว่านั้น รวมไปถึงปัญหาที่ผู้ปฏิบัติโดยตัวของกฎหมายอาจจะไม่ได้มีปัญหา ซึ่งผู้ที่จะมาดำเนินงานในเรื่องของจัดซื้อจัดจ้างควรที่จะพัฒนาให้เป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

อ.นิลสุวรรณ ลีลารัศมี นายกสภาเภสัชกรรม ได้กล่าวถึงประเด็นการจ้างมหาวิทยาลัย ว่าน่าจะมีทางออกร่วมกันได้ในโครงการที่ต้องใช้ความรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยมาช่วยในการทำโครงการ จึงอยากจะเสนอว่าให้มหาวิทยาลัยที่ทำโครงการทั้งหมดไม่ว่าจะประมูลแข่งไม่ประมูลแข่งให้แสดงตนผ่านทางสภาวิศวกรรวมว่าต้องการใช้ความสามารถของอาจารย์ในส่วไหน และใช้ความสามารถเฉพาะด้านของอาจารย์มาช่วยที่ปรึกษา หากมีการเสนอมาและสภาวิศวกรเห็นชอบก็อนุญาตให้ทำงานร่วมกัน

คุณเรืองวิทย์ โชติวิทยธานินทร์ สมาชิก วปท. ได้กล่าวเสนอต่อกรมบัญชีกลางว่า อยากฝากให้ดู มาตรา 49 ระบุว่ากรมบัญชีกลางมีหน้าที่ต้องฝึกอบรมเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างได้เรียนรู้ อบรม และพัฒนา โดย มาตรา 4 ระบุว่างานควบคุมการก่อสร้างเป็นงานให้บริการ ดังนั้นกรมบัญชีกลางต้องฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้รู้จักค่านิยามศัพท์ให้ถูกต้องตาม พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ

6. ปิดการประชุม

คุณชวลิต จันทรัตน์ นายกสมาคม วปท. ได้กล่าวปิดประชุม โดยขอขอบคุณผู้เข้าร่วมจากทุกหน่วยงานที่ได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทาง โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ (1) ผู้ประกอบการจะต้องทำความเข้าใจและปรับให้มีความถูกต้องและเหมาะสมเพื่อที่จะดำเนินการให้ถูกต้องตรงตาม พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ ปี 2560 และ (2) 4 สมาคมวิชาชีพจะต้องช่วยกันผลักดันให้มีการทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่างๆ รวมไปถึงขอให้มีการปรับปรุงในเรื่องของประกาศหรือกฎกระทรวง และขอปรับแก้ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ ตามสมควร เพราะในหลายๆเรื่องที่ใช้ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ ฉบับนี้มา 5 ปี แล้ว หากเห็นสมควรว่าจุดไหนควรปรับแก้เพื่อทำให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมในการดำเนินงานต่อไป

ปิดประชุมเวลา 16.30 น.

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

ประเด็นที่ 1 เรื่องการเบิกเงินผู้ควบคุมงานไปผูกกับเปอร์เซ็นต์ความก้าวหน้างานของผู้รับจ้างก่อสร้าง

1. กรมบัญชีกลาง

ขอให้กรมบัญชีกลางแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบว่ามติ ครม. ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขที่ นร 0505/ว 620 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2560 ได้แจ้งยกเลิกสัญญาจ้างควบคุมงานก่อสร้างซึ่งผูกการจ่ายค่าควบคุมงานกับเปอร์เซ็นต์ความก้าวหน้าผลงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง แล้วเพื่อให้หน่วยงานของภาครัฐได้ใช้สัญญาจ้างออกแบบควบคุมการก่อสร้างฉบับใหม่ตามที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งเป็นไปตาม พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ.2560

2. สมาคมวิชาชีพ (วสท. , วปท. , อาษา)

จัดให้มีการอบรมความรู้ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 รวมถึงสัญญาจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างให้กับสมาชิกสมาคมวิชาชีพได้เข้าใจ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติตาม พรบ.ฉบับดังกล่าวได้ถูกต้อง รวมถึงให้คำแนะนำช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแก่สมาชิกในเรื่องดังกล่าว

ประเด็นที่ 2 ราคาากลางค่าก่อสร้างและราคากลางจ้างที่ปรึกษาต่ำเกินไป

กรณีราคากลางจ้างที่ปรึกษาต่ำเกินไป

1. สมาคมวิชาชีพ (วสท. , วปท. , อาษา)

ร่วมกันผลักดันให้หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ สำนักบริหารหนี้สาธารณะ และกรมบัญชีกลางรับทราบถึงปัญหาอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาในปัจจุบันว่าไม่ได้รับการปรับปรุงมาเกือบ 10 ปีแล้ว โดยมีการปรับอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาล่าสุดเป็นไปตามมติ ครม. เดือนสิงหาคม พ.ศ.2556 ซึ่งอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาที่ไม่ได้รับการเหลียวแลทำให้วิศวกรที่ปรึกษาจำนวนมากได้รับความเดือนร้อนในการประกอบวิชาชีพ

2. สำนักบริหารหนี้สาธารณะ

ดำเนินการผลักดันอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาที่ได้มีการสำรวจใหม่โดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.2560 ให้ได้รับการพิจารณาอนุมัติโดยมติ ครม.และนำไปใช้อ้างอิงต่อไป

ประเด็นที่ 3 สถาบันศึกษาของรัฐประมุขงานแข่งกับบริษัทที่ปรึกษาทั้งที่ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรมควบคุม และ/หรือวิศวกรรมควบคุม

กรมบัญชีกลาง

1. ควรพิจารณาออกหนังสือเวียนกำชับหน่วยงานของรัฐทุกกระทรวง, องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น, รัฐวิสาหกิจ ให้ทราบว่าการจ้างงานที่เข้าข่ายเป็นงานวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม และ/หรือ วิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ผู้รับจ้างต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม/วิศวกรรมควบคุม จากสภาวิชาชีพนั้นๆ หากผู้รับจ้างไม่มีใบประกอบวิชาชีพจะเป็นการผิดพระราชบัญญัติสถาปนิก/พระราชบัญญัติวิศวกร
2. ควรทำความเข้าใจแก่หน่วยงานของรัฐถึงการจัดทำเงื่อนไขและขอบเขตการจ้างงาน (Terms of Reference, TOR) ต้องแยกประเภทงานระหว่างงานจ้างที่ปรึกษาตามหมวด 7 มาตรา 73 และงานจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างตามหมวด 8 มาตรา 87 ของ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ.2560 ให้ชัดเจน เพื่อมิให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนนำไปสู่การใช้มาตราที่ผิดประเภท และสัญญาจ้างงานผิดประเภทอันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานและการส่งมอบงานนั้นๆ
3. เห็นควรแก้ไข พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ.2560 หมวด 7 และหมวด 8 ให้ครอบคลุม 5 ลักษณะงานวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตาม พรบ.สถาปนิก พ.ศ.2543 และ 6 ลักษณะงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตาม พรบ.วิศวกร พ.ศ.2542 โดยพิจารณาเสนอเป็นกฎกระทรวงกำหนดขอบเขตหรือลักษณะงานวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม/วิศวกรรมควบคุม กับงานจ้างที่ปรึกษาให้มีนิยามชัดเจน

ประเด็นที่ 4 ปัญหาข้อกำหนดและขอบเขตงาน (TOR) ที่ไม่เหมาะสม

กรมบัญชีกลาง

1. จัดทำร่างขอบเขตของการจ้างงานที่ปรึกษาและงานจ้างออกแบบและการควบคุมการก่อสร้างที่มีมาตรฐาน เพื่อให้หน่วยงานรัฐมีแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้าง งานที่ปรึกษา งานออกแบบ และงานควบคุมการก่อสร้าง เป็นไปในแนวทางเดียวกันและดำเนินการจ้างงานดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง, เหมาะสม ตาม พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ.2560
2. คณะผู้สังเกตการณ์หรือ IO ซึ่งมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อฯ ตั้งแต่การจัดทำร่าง TOR ควรให้ข้อสังเกตหรือคัดค้านในกรณีที่เห็นว่าข้อกำหนดและขอบเขตงาน (TOR) ดังกล่าว ไม่เหมาะสมและอาจจะทำให้โครงการมีปัญหาในอนาคต ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำ TOR เพื่อประโยชน์กับทุกๆฝ่าย

ประเด็นที่ 5 สัญญาจ้างที่ปรึกษา/สัญญาจ้างออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง

กรมบัญชีกลาง

1. ปรับปรุงแบบสัญญามาตรฐานที่จะใช้สำหรับงานจ้างที่ปรึกษา งานจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างใหม่ ให้มีความเหมาะสม และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย
2. การตั้งงบประมาณของภาครัฐควรตั้งงบประมาณให้เหมาะสมกับลักษณะงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานและเวลาประกอบด้วย

ประเด็นที่ 6 นิยามของงานซับซ้อนกับงานซับซ้อนมาก

กรมบัญชีกลาง

ควรเสนอคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐให้ออกประกาศเพิ่มเติม เพื่อแก้ไขนิยามของงานซับซ้อนมากให้ละเอียดยิ่งขึ้นดังนี้

“(3) งานจ้างที่ปรึกษาลักษณะงานที่ซับซ้อนมาก หมายถึง งานจ้างที่ปรึกษาที่เป็นโครงการลักษณะพิเศษ จำเป็นต้องมีที่ปรึกษาที่มีบุคลากรของมาตรฐานวิชาชีพ เช่น สถาปนิก วิศวกร และที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษ ใช้ทักษะสูงเฉพาะด้าน เช่น ด้านคณิตศาสตร์ประยุกต์ ด้านนิวเคลียร์ หรือโครงการขนาดใหญ่ที่มีการใช้สอยหลายประเภทหรือมีระบบพิเศษต่างๆ เช่น การจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่มีอาคารหรือห้องวิจัยต่างๆ หรือสถานีวิจัย อวกาศ หรืองานจ้างที่ปรึกษางานโครงการก่อสร้างสถานีย่อยใต้ดิน **รวมถึง**

(ก) งานถนนถนนที่มีมาตรฐานสูง หรือมีทางแยกต่างระดับ หรือมีอุโมงค์ทางลอด หรือถนนทางหลวง หรือทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง หรืองานทางพิเศษ หรืองานรถไฟทางคู่ หรืองานรถไฟทางไกล หรืองานรถไฟความเร็วสูง งานรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน หรืองานระบบขนส่งมวลชนประเภทต่างๆ

(ข) งานสะพานที่มีช่วงสแปน (Span) 20 เมตรขึ้นไป หรือสะพานระบบเคเบิล (สะพานแขวน หรือ สะพานซิง)

(ค) งานเขื่อนที่อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๑ ล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไป

(ง) งานชลประทานที่มีพื้นที่ 3,000 ไร่ขึ้นไป

(จ) งานท่าเรือท่องเที่ยว หรือท่าเรือประมง หรือโครงสร้างริมน้ำ หรือโครงสร้างในน้ำ งานท่าเรือน้ำลึก หรือท่าเรืออุตสาหกรรม หรือ ท่าเรือวัตถุดิบ

(ฉ) งานระบบสาธารณูปโภคใต้ดิน หรืองานอุโมงค์ที่มีขนาดพื้นที่หน้าตัด 3 ตารางเมตรขึ้นไป

(ช) งานระบบประปา หรือระบบบำบัดน้ำเสียขนาด ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวันขึ้นไป

- (ซ) งานระบบระบายน้ำ หรือระบบป้องกันน้ำท่วมระดับเทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร หรือเทศบาลเมืองพิเศษ หรือเขตปกครองพิเศษ
- (ฌ) งานสนามบินเฉพาะหน่วยงาน หรือสนามบินเอกชน ระหว่างประเทศ หรือสนามบินพาณิชย์
- (ญ) โครงการพิเศษอื่นๆ ที่ประเทศไทยไม่มีเทคโนโลยีของตนเอง ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีต่างประเทศ หรือโครงการพิเศษที่มีผู้เชี่ยวชาญที่เป็นคนไทยน้อยมากหรือไม่มีเลย เป็นต้น”
-